

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Исполнительный комитет
Азнакаевского
муниципального района

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Азнакай муниципаль районы
башкарма комитеты

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево,
423330
Тел./факс (885592) 7-24-71, 7-26-
97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай
шәһәре, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

« 27 » 03 2026 ел.

№ 43

«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсеше һәм инновацион икътисад " муниципаль программасы турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы икътисадының гармонияле үсеше өчен шартлар тудыру һәм Республиканың Азнакай муниципаль районы халкының тормыш дәрәжәсен үстерүне тәэмин итү максатларында, карар бирә:

1. «2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының икътисади үсеше һәм инновацион икътисады" муниципаль программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеген муниципаль программа координаторы итеп билгеләргә.

3. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының түбәндәге карарларын үз көчләрен югалтуын танырга:

- "2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсешен үстерү муниципаль программасы турында" 2019 елның 15 апрелендәге 90 номерлы;

- Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 15 апрелендәге 90 номерлы «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсешен үстерү муниципаль программасы турында карарына үзгәрешләр керту хакында " 2020 елның 24 мартындагы 92 номерлы;

- Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 15 апрелендәге 90 номерлы «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсешен үстерү муниципаль программасы турында карарына үзгәрешләр керту хакында " 2020 елның 17 сентябрәндәге 246 номерлы;

- Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 15 апрелендәге 90 номерлы «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсешен үстерү муниципаль программасы турында карарына үзгәрешләр керту хакында " 2020 елның 25 апрелендәге 130 номерлы;

- Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 15 апрелдәгә 90 номерлы «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсешен үстерү муниципаль программасы турында карарына үзгәрешләр керту хакында » 2020 елның 15 декабрдәгә 317 номерлы;

- Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының 2019 елның 15 апрелдәгә 90 номерлы «2019-2023 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсешен үстерү муниципаль программасы турында карарына үзгәрешләр керту хакында » 2020 елның 23 декабрдәгә 256 номерлы.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>, «Идарә» дәүләт автоматлаштырылган мәгълүмат системасында, Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» <http://aznakaevo.tatar.ru> урнаштырырга:

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең икътисад һәм финанслар буенча урынбасары О.Н. Газизовага йөкләргә.

Житәкче

А.Х. Шәмсетдинов

**«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын
икътисади үстерү һәм инновацион икътисад» муниципаль программасы паспорты**

Программаның исеме	«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсеше һәм инновацион икътисад " муниципаль программасы
Муниципаль программа кураторы	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең икътисад һәм финанслар буенча урынбасары
Төп эшләүче- муниципаль программаның координаторы	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге (алга таба - ЭПit бүлеге)
Гамәлгә ашыру чоры	2026-2028 еллар
Программаның төп башкаручылары һәм катнашучылары	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының идарәләре, бүлекләре һәм структур бүлекчәләре, Азнакай районының авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының барлык милек формасындагы предприятиеләре һәм учреждениеләре.
Программаның Максаты	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы территориясендә бизнес алып бару өчен уңайлы инвестицион климат һәм шартлар тудыру. Кече һәм урта эшқуарлыкның, шул исәптән микропредприятиеләрнең, шәхси эшқуарларның, үзмәшгульләрнең тотрыклы үсешен тәэмин итү. Муниципаль идарәнең нәтижәлелеген күтәрү.
Программаның бурычлары	1. Муниципаль идарәнең нәтижәлелеген күтәрү һәм сәнәгать житештерүен үстерү өчен шартлар тудыру 2. Кече һәм урта эшқуарлыкның нәтижәле эшләве һәм үсеше өчен шартлар тудыру һәм аның Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының социаль-икътисади үсеше бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру 3. Коммерциягә карамаган оешмаларның социаль юнәлешле эшчәнлеген стимуллаштыру. 4. Товарлар һәм хезмәт күрсәтүләр базарына "керү" нигезләнмәгән административ һәм икътисади киртәләргә бетерү; бизнес алып бару, базарларны үстерү өчен уңайлы базар мохитен булдыру, жәмгыять ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү; икътисади жайга салу инструментларыннан файдалануны, шул исәптән муниципаль сатып алуларны планлаштыруны камилләштерү; конкуренция дәрәжәсенә йогынты ясый торган субъектлар эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү һәм кулланучыларның икътисади мәнфәгатьләрен яклау максатларында хужалык итүче субъектлар эшчәнлегенең мәгълүмати ачыклығын булдыру.
Ярдәмче программалар исемлеге	1. "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру.». 2. "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү.».

<p>Еллар буенча муниципаль программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы.</p> <p>Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган ташламалар</p>	<p>Федераль, республика, жирле бюджетлар акчалары, гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганаclar.</p> <p>Азнакай муниципаль районының жирле бюджеты хисабына барлыгы 75 мең сум 2026 елда-25 мең сум. 2027 елда-25 мең сум. 2028 елда-25 мең сум.</p> <p>Муниципаль сәнәгать паркларының идарәче компанияләрен Азнакай район Советының «муниципаль дәрәжәдәге индустриаль (сәнәгать) парklar территориясендә эшчәнлек алып баручы оешмаларны, идарәче компанияләрен һәм шәхси эшмәкәрләрен арендага бирелгән жир кишәрлекләре өчен аренда түләвеннән азат итү турында " 26.08.2021 ел, №70-9 карары нигезендә жиргә салымнан һәм жир өчен аренда түләвеннән азат итү.».</p> <p>«Азнакай муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ күрсәтмәсе белән өченче зат хокукыннан азат булган һәм СМП биләүгә һәм файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән муниципаль мөлкәт исемлеге расланды. Мөлкәтне арендага шартнамәсе төзегәндә аренда түләве арендаторлар тарафыннан түбәндәге тәртиптә кертелә: беренче елда – аренда түләвенң 0 проценты, икенче елда – 0 проценты, өченче елда – 25 проценты, дүртенче елда – 50 проценты, бишенче елда – 75 проценты, алтынчы һәм аннан соңгы елларда – 100 проценты (Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2017 елның 18 апрелендәге №109-18 карары «Татарстан Республикасы «Азнакай муниципаль районы» муниципаль берәмлегенң муниципаль мөлкәтен (жир кишәрлекләреннән тыш) арендага бирү тәртибе турында " исемлеккә кертелгән муниципаль мөлкәт өчен аренда түләве күләме торглар үткөрү нәтижәләре буенча билгеләнә.</p>
<p>Муниципаль программаның үтәлешен тикшереп тору</p>	<p>Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлгегә Программаның үтәлешен оештыруны, координацияләүне һәм контрольдә тотуны гамәлгә ашыра.</p>

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсеш һәм инновацион икътисад " муниципаль программасы

I. Икътисад өлкәсендәге агымдагы торышны бәяләү

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үсеш һәм инновацион икътисад " муниципаль программасы Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының социаль-икътисади тотрыклылыгын һәм икътисадын үстерүгә юнәлдерелгән.

Сәнәгатьнең, авыл хужалыгының, социаль өлкәнең баланслы үсеш нәтижәсендә Азнакай муниципаль районы Татарстан Республикасының 45 муниципаль берәмлеге арасында социаль-икътисади үсеш рейтингында гадәттәгечә югары урыннарда тора.

Халыкның тормыш дәрәжәсен характерлаучы күрсәткечләр буенча район гадәттәгечә югары позициядә тора һәм Татарстан Республикасында беренче урында тора. 2025 елның 1 кварталы нәтижәләре буенча жан башына акчалата керемнәр (айга уртача) 48 305,9 сум тәшкил итә һәм узган елның шул ук чоры белән 21,3% ка арткан. (2024 елның гыйнвар - март айларында-39821 сум). (Белешмә: 2020 елда-27155,7 сум, 2021 елда – 35 622 сум, 2023

елда – 41399,7 сум, 2024 елда-48891,9 сум).

Предприятиеләрнең тулы даирәсе буенча бер хезмәткәргә исәпләнгән уртача айлык хезмәт хакының үсеш темпы ел саен республикадагы уртача күрсәткечкә туры килә. 2024 елда предприятиеләрнең тулы даирәсе буенча уртача айлык номиналь хезмәт хакы 67 836 сум тәшкил итте. 2025 елның гыйнвар-апрель айларында - 77983,1 сум, узган елның шушы чорына карата үсеш темпы 117,6%.

Соңгы 5 ел дәвамында хезмәт базарындагы вәзгыять тотрыклы булып кала. Теркәлгән эшсезлек дәрәжәсе 05, -0,1% диапазонында. 01.08.2025-теркәлгән эшсезлек дәрәжәсе 0,21% тәшкил итте. Хезмәт базарында киеренкелек коэффициенты вакансиягә 0,19 кеше тәшкил итте.

Сәнәгатънең, авыл хужалыгының, социаль өлкәнең баланслы үсеше нәтижәсендә Азнакай муниципаль районы Татарстан Республикасының 45 муниципаль берәмлеге арасында социаль-икътисади үсеш рейтингында гадәттәгечә югары урыннарда тора. (Белешмә: 2020 ел-19 урын, 2021 ел – 17 урын, 2022 ел – 12 урын, 2023 ел – 15 урын, 2024 ел - 19 урын, 2025 елның 1 кварталы-15 урын). 2025 елның беренче кварталы йомгаклары буенча муниципаль берәмлекләр рейтингында икътисади үсешне характерлаучы күп кенә төп күрсәткечләр буенча динамика уңай:

- узган елның шушы чорына төп капиталга инвестицияләрнең тулы түгәрәк буенча (бюджет акчаларыннан тыш) үсеш темпы-3 урын, 2024 ел йомгаклары буенча - 4 урын;

- төп капиталга инвестицияләр тулы түгәрәк буенча – бюджет акчаларыннан тыш) - 13 нче урын, 2024 ел йомгаклары буенча - 14 нче урын;

- хезмәт житештерүчәнлеге 1 хезмәткәргә мең сум – 9 урын (2024 ел-9 урын);

- салым һәм салым булмаган керемнәр-11 урын (2024 ел-18 урын);

- Бер кешегә тапшырылган торак йортларның гомуми мәйданы кв. м. - 15 урын (2024 ел - 38 урын);

- икътисади эшчәнлекнең чиста төрләре буенча үзләре житештергән товарлар төяп жиберелгән - 20 урын (2024 ел - 19 урын).

Тулаем территориаль продукт күләме буенча Татарстан Республикасында район тотрыклы рәвештә 7 нче урында тора.

Район икътисадының нигезен сәнәгатъ тәшкил итә - тулаем территориаль продуктның 71,1%ы. Тулаем территориаль продукт структурасында башка тармаklar өлеше түбәндәгечә: авыл хужалыгы - 5,3%, транспорт һәм транспорт белән тәэмин итү - 6,0%, сәүдә - 2,5%, төзелеш - 1,5%, башкалар - 13,6%.

Шәһәр төзүче предприятие - «Азнакайнефть» НГТИ - «Татнефть» ГАЖнең структур бүлекчәсе. «Азнакайнефть» НГТИ еллык нефть чыгару «Татнефть» ГАЖ табышының 12-13% тәшкил итә. Районның төяп жиберелгән сәнәгатъ продукциясе күләмендә «Азнакайнефть» НГТИда 82% артык туры килә.

Район предприятиеләренең төп өлеше нефть һәм газ чыгару компанияләренә заказларны үтәүгә йөз тота, шул ук вакытта продукциянең киң линейкасын да чыгара ала.

Алар арасында түбәндәгеләр::

- «Азнакай Нефтемаш заводы» АЖ, аның модульле фельдшер-акушерлык пунктлары Татарстанның яңартылган беренчел сәламәтлек саклау звеносының визит карточкасы булды. Программаны гамәлгә ашыру елларында предприятие тарафыннан республика муниципаль берәмлекләренә 1000нән артык модульле фельдшер-акушерлык пунктлары житештерелгән һәм кайтарылган, төрле модульле биналар Татарстаннан читкә дә кайтарыла. Моннан тыш, завод инфраструктураны яңарту өчен файдаланыла торган башка билгеләнештәге модульле биналар тәкъдим итә: авыл Советының модульле биналары, почта, ветеринария пунктлары һ. б.

Азнакай тегү фабрикасы - республиканың Көнъяк-Көнчыгышында махсус киемнәр белән тәэмин итүче иң эре фабрика. Предприятиедә житештерелә торган әйберләр ассортименты бик киң: элиталы әйберләрдән алып эш киеменә һәм форма киеменә кадәр, шул исәптән көч структуралары өчен дә.

«СпецМаш заводы» Россия һәм чит ил нефть компанияләренә махсус техника, нефть житештерү жиһазлары, комплектлаучы һәм аларга запас частьләр житештерә һәм сата. һәм башка кайбер компанияләр.

Соңгы 5 елда 37 млрд. сумга якын инвестицияләр икътисадка һәм социаль өлкәгә юнәлдерелде. Әлеге шактый күләмдәге акчалар инвестиция климатын яхшырту һәм бизнес өчен кызыклы шартлар тудыру буенча эзлекле эш алып бару турында сөйли. (Белешмә буенча 2020г - 4,7 млрд сум, 2021г - 5,2 млрд сум, 2022г - 6,4 млрд сум, 2023г - 7,9 млрд. сум, 2024г - 12,3 млрд. сум.) 2025 елның гыйнвар-март айларында инвестицияләрнең күләме 2,4 млрд. сум тәшкил иткән.

Территория Татарстанның Көнъяк-Көнчыгышында яңа үсеш ноктасына әверелә. Халык яшәү өчен уңайлы һәм кызыклы мохит ала. Проект белән 500 дән артык эш урыны булдыру планлаштырыла, 300 гә якын кеше эксперименталь производстволарда эшли инде. Электр алу өчен, терлекчелек комплексы калдыклары булган биогаз жайланмасы эшли башлады. Тиз пиролиз модульле жайланмасы агач һәм авыл хужалыгы калдыкларын эшкәртү өчен билгеләнгән. Генерирлана торган жылыны теплица комплексын жылыту өчен файдалану күздә тотыла, анда урман фондын торгызу өчен агач үсентеләре үстереләчәк. Жылылык һәм кайнар су белән тәэмин итү максатында биологик ягулыкта котельная төзелде һәм эшли. Сәнәгать сахарозасы заводы эшли, анда чимал буларак үсемлек калдыклары кулланыла. АЗСта энергияне сак тоту технологияләрен кулланып реконструкцияләнде. Роботлаштырылган автомойка һәм автокафе эшли.

Районда 2025 елның 01 гыйнварына кече һәм урта бизнесның 1515 предприятиесе эшли. 2024 елда 339 яңа субъект салым органнарында теркәлгән. 2024 ел нәтижеләре буенча кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше 9 891,3 млн. сум тәшкил иткән, бу 2023 елдан 11,3%ка күбрәк.

Районда сәнәгать потенциалын үстерү өчен муниципаль дәрәжәдәге 5 сәнәгать майданчыгы төзелде һәм үстерелә: «Азнакай», «Азнакай ПКМ», «Моторр», «Татнефть-Актив-Азнакай», «Яшел Үзән», «Азнакай»). Сәнәгать паркларының гомуми майданы - 333,7 мең кв.м. Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы аккредитациясе булган 5 майданчыкта 33 резидент житештерүне урнаштырдылар. Резидентлар ярдәмнең региональ һәм муниципаль чараларыннан файдалана. 2017 елның 18 апрелдәге 109-18 номерлы Азнакай район Советы депутатлары карары белән идарәче компанияләр жир салымыннан һәм жир өчен аренда түләвеннән азат ителде. 2024 ел йомгаклары буенча резидентлар әйләнеше 953 млн. сум тәшкил итте.

Жирле үзидарә органнары бизнес-бергәлек белән актив хезмәттәшлек итә. 2012 елдан Азнакай муниципаль районының Эшкуарлар советы, кече бизнес агросекторы эшли. Ул район фермерлар ассоциациясе белән килештерелә.

Эшмәкәрләр дөүләт ярдәме программаларында актив катнаша. Ел саен дөүләт ярдәмен алучыларның санын арттыру мәсьәләләре карала. 2024 елда финанс ярдәме күләме 732 млн сум тәшкил итте.

2024 ел нәтижеләре буенча товар әйләнеше 7,9 млрд. сум тәшкил итте, үсеш темпы белән чагыштырганда 101,9% тәшкил итте, 2025 елның беренче кварталында продукция 1,8 млрд. сумга сатылган. 2024 елда халыкка 722 млн сумга түләүле хезмәтләр күрсәтелгән. Электрон майданчыкларда онлайн-сәүдә һәм эш актив үсә. Популяр маркетплейсларда районның 486 вәкиле эшли.

II. Муниципаль программаны гамэлгә ашыру өлкәсендә муниципаль сәясәтнең өстенлекле юнәлешләре һәм максатлары

Муниципаль программаның өстенлекләре Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенең милли максатлары турында» 2020 елның 21 июлендәге 474 номерлы Указына, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 1 октябрдәге 2765-р номерлы боерыгы белән расланган 2024 елга кадәрге чорга һәм 2030 елга кадәрге план чорына Россия Федерациясе үсешенең милли максатларына ирешү буенча бердәм план, «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисади үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (алга таба - Стратегия-2030) белән расланган, шулай ук 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисади үстерү стратегияләре, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 31 октябрдәге 823 номерлы карары белән расланган (2023 елның 11 августындагы 972 номерлы үзгәрешләр белән) «Татарстан Республикасын икътисади үстерү һәм инновацион икътисад» Татарстан Республикасы дәүләт программасы, Татарстан Республикасы Азнакай район Советының «2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Азнакай муниципаль районын социаль-икътисади үстерү стратегиясен раслау турында» 2016 елның 18 августындагы 56-9 номерлы карары белән расланган 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Азнакай муниципаль районын социаль-икътисади үстерү стратегиясенә туры килә.

Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының икътисад һәм икътисади үсеш өлкәсендәге сәясәтенең төп өстенлекләре булып:

1) Азнакай муниципаль районының конкурентлык мөмкинлекләрен тәэмин итү һәм аларга ярдәм итү, конкурентлыкка сәләтле икътисад һәм югары технологияләр булдыру; икътисадның традицион тармакларында конкурент өстенлекләрне киңәйтү;

2) инновацияләрне икътисадның барлык секторларында икътисади үсешнең әйдәп баручы факторына әверелдерү;

муниципаль районны социаль-икътисади үсешен инновацияләргә нигезләнгән яңа технологик базасын формалаштыруга күчү;

3) икътисадның традицион секторларын модернизацияләү, структур диверсификацияне тәэмин итү;

4) эшқуарлыкны, шул исәптән социаль эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

5) икътисадта административ киртәләрне киметү, нәтижәле институциональ мохит булдыру;

6) икътисади үсешнең төп факторы буларак кеше потенциалын үстерү; социаль өлкәне һәм Кеше капиталын үстерүдә катнашу буенча бизнес инициативаларына ярдәм итү.

Азнакай муниципаль районы муниципаль программасының максаты район икътисадының социаль-икътисади тотрыклылыгын һәм үсешен тәэмин итүдән гыйбарәт, ул түбәндәге күрсәткечләргә ирешү белән характерлана:

2028 елга кадәр реаль уртача айлык хезмәт хакының еллык үсеше узган елга карата кимендә 103%;

2028 елга кадәр халыкның жан башына уртача акча кеременең еллык үсеше узган елга карата кимендә 103%;

тулаем территориаль продуктта төп капиталга инвестицияләр өлешен 2028 елда кимендә 11,6% ка арттыру (2023 елда – 8,4%);

критерийларга туры килә торган предприятиеләрнең «хезмәт житештерүчәнлеген» милли проектында катнашуы кимендә 1 берәмлек.;

2028 елга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының сәнәгать парклары территориясендә кимендә 30 яңа эш урыны булдыру;

кече һәм урта эшқуарлык предприятиеләре санының, индивидуаль эшқуарларны да

кертәп, 2028 елга ел саен кимәндә 1,5% үсешен тәэммин итү;

территориядә муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оптимальләштерү һәм сыйфатын яхшырту.

III. Муниципаль идарәнең бурычлары, аларны икътисад тармакларында нәтижәле хәл итү юллары, муниципаль программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Муниципаль программаның төп бурычлары:

муниципаль стратегик идарәнең нәтижәле эшләнүче системасын булдыру;

Азнакай муниципаль районының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру һәм муниципаль район икътисадына инвестицияләр жәлеп итү өчен шартлар тудыру;

муниципаль район икътисадының баланслы икътисади үсешен һәм конкурентлыкка сәләтлеләген тәэммин итү;

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында аңа дәүләт ярдәменә нәтижәле механизмнарын булдыру нигезендә кече һәм урта эшкүарлыкны һәм үзмәшгуль гражданнын тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;

муниципаль хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген һәм сыйфатын арттыру;

муниципаль район территориясендә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатына мониторинг үткөрү;

кулланучылар базарының һәм кулланучылар хокукларын яклау системасының социаль-икътисади нәтижәлеләген арттыру;

экспорт потенциалын арттыру, халыкара һәм регионна хезмәттәшлекне үстерү;

Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнары эшчәнлегә өлкәсендәге административ каршылыкларны киметү.

«2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының икътисади үсеше һәм инновацион икътисады» муниципаль программасының, «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру» ярдәмче программасының, «татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» ярдәмче программасының максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары

Максат	Чараның исеме	бәя индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	еллар буенча максатчан күрсәткечләр		
			2026 ел	2027 ел	2028 ел
"Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру" субпрограммасы					
Халыкның тормыш дәрәжәсен күтәрү	Хезмәт хакы дәрәжәсен арттыру, легаль булмаган мәшгульлек, хезмәткәрләрне тулы мәшгульлеккә күчерү буенча чаралар үткәрү	Узган елга карата реаль уртача айлык хезмәт хакының үсеш темпы, %	102,7	103,0	103,0
		Халыкның кеше башына уртача акчалата кеременең үсеш темпы, узган елга карата %	104,4	103,4	102,9
Икътисадны гармоник үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру	Муниципаль идарәнең нәтижелелеген күтәрү һәм сәнәгать житештерүен үстерү өчен шартлар тудыру	Тулаем территориаль продукт үсеше, % узган елга карата чагыштырма бәяләрдә	101,4	101,6	101,4
		Сәнәгать житештерүе индексы, %	100,3	100,7	100,8
Азнакай муниципаль районының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру	Бизнес алып бару өчен шартлар тудыру. Азнакай муниципаль районының Инвестиция паспортын актуаль хәлдә тоту	Инвестицияләр күләме, млн. сум	14155	14862	15606
		Тулаем территориаль продуктта төп капиталга инвестицияләр өлеше, %	111,7	11,6	11,5
Хезмәт житештерүчәнлеген арттыру.	Оешмаларны " Хезмәт житештерүчәнлегә» милли проектында	Критерийларга туры килә торган саннан ким түгел, бер.	1	1	1

	катнашуга жәлеп итү				
Барлык категория хужалыктарда асыл хужалыгы продукциясе		Санау буенча тупланган продукт күләме, млн. сум.	10580	11172	11765
	Яңа технологияләрне кертү, техника сатып алу, технологик процессларны санлаштыру	узган елга карата чагыштырма бәяләрдә %	101,1	101,1	101,1
«Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү»					
Эшмәкәрлек үсеше өчен шартлар тудыру	Сәүдә эшчәнлеген тарату	Тулаем территорияль продуктның гомуми күләмендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өлеше, %	6,2	6,4	6,6
		Кече предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр житештерә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнешенең артуы, %	102,3	102,5	102,8
		Муниципаль заказның гомуми күләмендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өлеше, %	38	40	43
Салым салуның яңа режимын куллану һәм ярдәм чаралары күрсәтү юлы белән үзмәшгуль гражданнар эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен уңай шартлар тудыру	Үткөрелә торган ярминкәләрдә түләүсез нигездә урыннар бирү	Ярминкәләр уздыру һәм ярминкәләрдә урыннар бирү, үзмәшгульләр өчен республика чараларында катнашуга ярдәм итү, үткөрелә торган чараларның % %	100	100	100

Район бюджетиннан ярдәм күрсәтелгән СОНКО реестрын алып бару	Социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга (СОНКО) ярдәм	СОНКО дәүләт ярдәме программалары буенча мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү, мөрәжәгать итүчеләрдән, %	100	100	100
		«Татнефть» ГАЖ грантларында катнашу өчен СОНКОГА ярдәм итү, мөрәжәгатьләр саныннан %	100	100	100
		Эшчәнлекнең нәтижәләгән арттыру өчен белем бирү программалары турында СОНКОГА мәгълүмат житкерү", мөрәжәгатьләр саныннан %	100	100	100
	Халыкның эшлекле активлыгын арттыру һәм Интернетка майданчыкларны, шул исәптән маркетингларны, Республика Маркетинг үзәген (РМЦ) җәлеп итү	Маркетингларда катнашучылар саны, интернет-кибет товарларын бирү пунктлары саны арту, % кимендә	5	5	5

IV. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру " муниципаль ярдәмче программасы

ПАСПОРТ ПОДПРОГРАММЫ

Программаның исеме	«Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру " муниципаль ярдәмче программасы (алга таба-ярдәмче программа)
Программа кураторы	Газизова О. Н. - Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң икътисад һәм финанслар буенча урынбасары
Программаның төп максаты	Инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру исәбенә инвестицияләр күләменәң үсешә.
Программаның төп бурычлары:	- районда инвестиция климатын яхшырту; - инвестиция эшчәнлегенәң өстенлеклә юнәлешләрен ачыклау; - халыкның тормыш дәрәжәсен күтәрү өчен шартлар тудыру.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2026-2028 елларда
Программаны һәм төп чараларны тормышка ашыручылар	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәләре, милек формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм предприятиеләр һәм физик затлар.
Программаны гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр	лаем территорияль продуктта төп капиталга инвестицияләр өлешә 2028 елда кимендә 11,6% (2023 елда – 8,4%);

4.1. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, проблемаларга һәм аларны хәл итү юлларына гомуми характеристика

Районда төп капиталга инвестицияләр үсешенәң тотрыклы тенденциясә барлыкка килдә. 2024 елда төп капиталга инвестицияләр 12364,6 миллион сум тәшкит иткән.

Районның инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру һәм инвестиция климатын яхшырту - куелган максатларга ирешүдә иң мөһим бурычларның берсә. Инвестицияләр структурасында гадәттәгечә 70% чамасы нефть чыгару комплексы предприятиеләренә, 15% агросәнәгать комплексына, 9 % - төзелеш тармагына, 6% - башка өлкәләргә туры килә.

Хәзергә шартларда теләсә кайсы территориянәң, шул исәптән Азнакай муниципаль районының үсешә аның икътисади потенциалын тулысынча файдалануга бәйлә. Инвестиция эшчәнлеген активлаштыру икътисадның күтәрелүенә һәм алга таба үсешенә ярдәм итә, инвестицияләр ярдәмендә яңа предприятиеләр һәм, димәк, өстәмә эш урыннары төзелә, гамәлдәгә производстволар киңәйтелә, товарларның һәм хезмәт күрсәтүләренәң яңа төрләрен үзләштерү һәм базарга чыгу тәэмин ителә.

Районның жирле үзидарә органнары тарафыннан инвесторлар эзләүдә өстенлеклә юнәлешлә билгеләндә:

- Кече милек формасындагы авыл хужалыгы предприятиеләрен оештыру: терлекчелек, үсемлекчелек, авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү.

- Сәнәгать предприятиеләре тарафыннан житештерү өлкәсен киңәйтү.

- Юл буге сервисын, жәмәгать туклануын үстерү.
- Туристлык-рекреация тармагын үстерү.
- Шәхси торак төзелеше.

Азнакай муниципаль районының инвестиция мөйданчыклары бирелгән инвестиция паспорты эшленде, ул районның рәсми сайтында урнаштырылган.

Потенциаль инвесторлар белән эш алып барыла.

Барлык инвесторларга консультация, мәгълүмат, хокукий ярдәм күрсәтелә.

Шулай итеп, Азнакай районуна инвесторлар керү һәм инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен мөмкин кадәр уңайлы шартлар тудырыла.

Инвестицияләр районның социаль һәм житештерү потенциалын структур үзгәртеп коруның мөһим чарасы булып тора, чөнки инвестиция кертемнәре нәтижәсендә житештерү һәм хезмәт күрсәтү өлкәсе үсә, төзелеш активлаша, продукция, эшләр ассортименты киңәйтелә, яңа эш урыннары булдырыла, территорияләр төзекләндерелә, төрле дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәре тулылана, алар алга таба социаль проблемаларны хәл итүгә юнәлтелә һ. б. Шуңа бәйле рәвештә, район территориясендә хужалык эшчәнлегенә барлык субъектларының, бигрәк тә кече һәм урта бизнес вәкилләренә эшчәнлеген һәм эшлекле активлыгын үстерү өчен уңай шартлар тудыруны төп бурычларның берсе дип саныйбыз.

Район авыл хужалыгы культураларын житештерүне арттыру, сөт һәм ит терлекчелеген үстерү өчен зур потенциалга ия. Ачык һәм ябык грунтта яшелчәчелекне үстерү, экологик чиста продукция житештерү өчен дә шактый потенциал бар. Булган потенциалны гамәлгә ашыру бары тик икътисад тармакларын техник яктан яңадан коралландыру, ресурсларны саклый торган аз чыгымлы технологияләргә тизләтеп керту, предприятиеләргә специализация һәм кооперациягә нигезендә генә мөмкин.

Районның агросәнәгать комплексы базасында заманча инновация-житештерү структурасын булдыру аеруча перспективалы. Бу яңа югары технологияле производстволар булдыруны, районның авыл хужалыгы тармагына зур инвестицияләр һәм квалификацияле белгечләр килүне, авыл халкының мәшгульлеген тәэмин итәчәк.

Проектларны гамәлгә ашыру башлыча авыл хужалыгы житештерүе һәм тулаем агросәнәгать комплексы, сәнәгать житештерүе, төзелеш комплексы күләмнәрен арттырырга, социаль проблемаларны хәл итәргә, районның берләштерелгән бюджетына керемнәргә арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Инвесторларны жәлеп итүнең нәтижәле ысулларының берсе Бизнесны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру дип саныйбыз.

Кызыклы идеяләр һәм проектлар булганда аларны тәкъдим ителә торган территориядә гамәлгә ашыру мөмкинлеген карарга мөмкин.

Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнары инвесторлар белән партнерлык, нәтижәле, үзара файдалы хезмәттәшлекне максат итеп куя.

4.2. Ядәмче программаның төп максат һәм бурычлары, баскычлары һәм үтөлеш сроклары, максатлы күрсәткечләр һәм индикаторлар

Ядәмче программаның максаты – инвестицияләргә жәлеп итүне арттыру өчен территориянең инвестицион жәлеп итүчәнлеген күтәрү, икътисадның өстенлекле тармакларына акча агымнарын арттыру һәм интенсив икътисади үсешне тәэмин итү шартларын булдыру.

Өлеге максатка ирешү өчен түбәндәге бурычлар куела:

- уңай инвестиция климатын булдыру;
- инновацион технологияләр керту аша житештерү эффективлыгын арттыру;
- территориянең бизнес алып бару стандартларына туры килгән заманчы икътисади мөйданчык буларак имиджын формалаштыру;
- инвестицияләү чыганакларын киңәйтү һәм аларның эффективлыгын арттыру.

4.3. Ядәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары.
Ядәмче программаны гамәлгә ашыру чоры 2026-2028 еллар.

4.4. Ядәмче программаны гамәлгә ашырудан көтелә торган нәтижәләр

Программа максатларын тормышка ашыру, потенциал инвестирлаучылар арасында районны инвестицияләр урнаштыру өчен жәлеп итүче урын буларак образын булдыруга юнәлтелгән, эзлекле район имиджы сәясәте аша районның инвестицион климатын сыйфат ягыннан яхшыртуны максат итә.

Программаның башкарылуы Азнакай муниципаль районы территориясендә инвестиция процессларын активлаштырырга, икътисадка инвестицияләрнең керешен арттырырга һәм икътисадның инвестиция-инновацион үсеш моделенә күчү өчен шартлар төзәргә мөмкинлек бирер.

Инвестиция сәясәтен гамәлгә ашыруның комплекслы һәм нәтижәле алымнары:

Инвестиция климатын яхшырту, инвестиция инфраструктурасы элементларын үстерү һәм дәүләт-шәхси партнерлык механизмнарын кертү;

Мәжүси элементларне киңәйтү һәм яңа сәүдә элементларен урнаштыру;

Татарстан Республикасы һәм күрше төбәкләрнең товарлар житештерүчеләре белән яңа хезмәттәлек килешүләре төзү һәм хезмәттәлекне киңәйтү.

4.5. Аерым программа чаралары системасы

№ т/б	Чараның исеме	Төп чараларны	Башкаручылар
Норматив-хокукый базаны камилләштерү			
1.	"Азнакай муниципаль районының дәүләт һәм муниципаль милкендәге жир кишәрлекләрен бирү тәртибе турында (яңа редакциядә)"Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2009 елның 15 апрелендәге 274-37 номерлы карары	Даими рәвештә	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы
2.	"Азнакай муниципаль районының муниципаль мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм аның белән эш итү тәртибе турында" Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2009 елның 26 августындагы 299-40 номерлы Карарын яңа редакциядә гамәлгә ашыру	Даими рәвештә	Татарстан Республикасы Өзнакәй муниципаль районының мөлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы
3.	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәр Советының 2013 елның 26 апрелендәге 93-28 номерлы карарын гамәлгә ашыру "Азнакай муниципаль районының" Азнакай шәһәре "муниципаль берәмлеге муниципаль мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм аның белән эш итү тәртибе турында "Нигезләмә хакында"	Даими рәвештә	Азнакай шәһәре Башкарма комитеты; Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы
4	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының "Азнакай муниципаль районы муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына Азнакай муниципаль районы бюджет һәм автоном учреждениеләренең төп акчаларына капитал салулар рәвешендә бюджет инвестицияләре бирү турында" 2011 елның 11 апрелендәге 80 номерлы карары	Даими рәвештә	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктура буенча урынбасары; Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм инфраструктура үсеше бүлеге

Муниципаль инвестицион проектларны хужалык ярдәме			
4.	Азнакай муниципаль районы Инвестиция Советында инвестиция проектларын карау, комиссиянең карары	кертәмләр арткан саен	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегә, Азнакай муниципаль районының Инвестиция Советы
5.	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру	Даими рәвештә	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегә, барлык кулланылган хезмәтләр һәм жирле үзидарә органнары
Инвестиция эшчәнлеген үстерү			
6	"Россия Федерациясе субъектларында яңа инвестиция проектларына ярдәм итү системасын ("Төбәк инвестиция стандарты") кертүне исәпкә алып, муниципаль берәмлекләр тарафыннан инвестиция проектларын озата бару буенча системалы эшнә оештыру буенча Методик тәкъдимнәрне раслау турында" Россия Икътисади үсеш Министрлыгының 2023 елның 26 сентябрәндәге 672 номерлы карары нигезендә эшнә оештыру	Даими рәвештә	Барлык инвестиция процессы катнашучылары
6.	Барлыкка килгән мәйданнарда яңа инвестицион проектлар өчен эзләүче вәкил, ярдәмче һәм инвесторлар табу	Даими рәвештә	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегә
7.	Яңа инвестицион мәйданчыклары булдыруга ярдәм һәм аларның рекламасы	Даими рәвештә	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегә

8	Инвесторлар белән хезмәттәшлек килешүләрен төзү	(кирәк булганда)	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге;
Инвестиция процессын мәғлүмати тәэмин итү			
9	Азнакай муниципаль районының инвестицион паспортын эшләү, бастыру һәм ел саен яңарту	Ел саен	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге;
10	Районның үзидарә органнары эшчәнлегенә турында материалларны рәсми сайтта һәм массакуләм мәғлүмат чараларында бастыру	Даими рәвештә	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге; Жәмәгәтьчелек һәм массакуләм мәғлүмат чаралары белән эшләү бүлеге
Районның имиджын һәм маркетингын формалаштыру			
11	Территорияләренең социаль-икътисади үсешенә юнәлтелгән грантлар алу максатында республика һәм Россия дәрәжәсендә уздырылган бәйгеләрдә катнашу	Ел саен	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге
12	Район предприятиеләренең район һәм регион күргәзмәләрендә катнашуы	Даими рәвештә	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге
13	Районның социаль-икътисади үсешнең төп күрсәткечләре буенча республика рейтингындагы урыны турында мәғлүматны рәсми сайтта урнаштыру	Квартал саен	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге
14	Башкортостан Республикасының чиктәш районнары белән мәдәният һәм мәгариф өлкәсендә хезмәттәшлек	Даими рәвештә	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты

15	Район сайтын актуаль хэлдэ тоту	Даими рэвештэ	Жэмэгатьчелек һәм массакүләм мэгълүмат чаралары белән эшлэү бүлгеге
16	Инвестиция проектларын гавами тыңлаулар һәм презентациялэр уздыру	(кирэк булганда)	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм инфраструктура үсеше бүлгеге

V. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль ярдәмче программасы

Программа исеме	Татарстан Республикасы А муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү» муниципаль ярдәмче программасы (алга таба – ярдәмче программа)
Ярдәмче программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге
Ярдәмче программаның максаты	Азнакай муниципаль районы территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының үсеше өчен уңай шартлар тудыру.
Ярдәмче программаның бурычлары	Бурыч 1. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын кече һәм урта эшмәкәрлекне жәлеп итү инфраструктурасы белән тәмин итү. Бурыч 2. Кече һәм урта эшмәкәрлек сферасын үстерү өчен халыкның эшмәкәрлек активлыгын стимуллаштыру Бурыч 3. Кече һәм урта житештерүне эре үсешле бизнеска әверелдерү
Ярдәмче программаны тормышка ашыру этаплары һәм сроклары	2016 – 2028 еллар
Ярдәмче программаның төп башкаручылары	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының бүлекләре һәм структура бүлекчәләре,
Финанслау күләме һәм чыганаclarы	Федераль, республика, жирле бюджетлар акчалары, хөкемдәге кануннар белән тыелмаган башка чыганаclar Барысы 75 мең сум. жирле бюджеты исәбеннән 2026 ел -25 мең сум. 2027 ел -25 мең сум. 2028 ел -25 мең сум.
Ярдәмче программаның үтәлешен тикшереп тору	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының Икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру чараларын оештыру, координацияләү һәм күзәтүне алып бара
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның төп нәтижәләре	Муниципаль ярдәмче программа чараларының уңышлы башкарылуы 2028 елга түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк: - урта һәм кече бизнес субъектларын муниципаль ярдәм итүнең тулы системасын булдыру; - жирле үзидарә органнары һәм урта һәм кече бизнес субъектлары арасындагы үзара эшләшүнең уңай тенденцияләрен үстерү һәм ныгыту; - аерым икътисади эшчәнлек төрләрендә яңа предприятиеләр булдыру; - кулланучылар базарын сыйфатлы товарлар һәм хезмәтләр белән тәмин итү, жирле житештерү продукциясенәң конкуренцияләлеген тәмин итү;

	<ul style="list-style-type: none"> - кече бизнес субъектлары әйләнешен 10,9 млрд. сумга кадәр арттыру; - теркәлгән бизнес субъектлары санын, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрне 2025 елның 1 гыйнварына 1518дән 2029 елның 1 гыйнварына 1600гә кадәр арттыру; - ЭЧПда урта һәм кече бизнес өлешен 6,6% ка кадәр арттыру (2024 ел - 5,8%).
--	--

5.1. Азнакай муниципаль районында урта һәм кече бизнесны үстерүнең хәзерге ситуациясен анализы, проблемаларын бәяләү

Ярдәмче программаның эш итү өлкәсе – Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кече һәм урта эшкуарлык субъектларына, физик затларга - «Һөнәри керемгә салым» махсус салым режимын кулланучы товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә муниципаль ярдәм күрсәтү. Программа Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, эшмәкәрлекне яклау инфраструктурасы оешмаларына һәм Азнакай муниципаль районы Кече һәм урта эшмәкәрлек вәкилләре Советына ярдәм итү һәм үстерүдәге тырышлыklarын берләштерүгә юнәлдерелгән.

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемаларын программ-максатчан метод белән хәл итү аның югары нәтижәлелеге, эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү буенча чараларны баланслы һәм эзлекле башкару мөмкинлеге белән аңлатыла. Моннан тыш, әлеге ысулны гамәлгә ашыру Азнакай районы территориясендә эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыру куркынычын киметергә, барлык эшкуарлык субъектлары өчен уңай нәтижәләргә ирешүне тәэмин итәргә, шулай ук моның өчен кирәкле ресурсларны берләштерүне һәм максатчан файдалануны тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Азнакай муниципаль районында 01.04.2025 елга 1445 кече һәм урта эшкуарлык субъекты (алга таба-КУЭ) эшчәнлек алып бара, (ЖЧЖ -311, ИП -1134) КУЭ предприятиеләрендә 7,2 меңнән артык кеше эшли.

Район территориясендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү максатларында «2019-2027 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын икътисади үстерү» муниципаль программасы эшли (24.03.2020 №92, 17.09.2020 №246, 25.04.2022 №130, 15.12.2023 №317 редакцияләрендә). 23.12.2024 №256), Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты карары белән расланган, аның составында «2019-2027 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү» ярдәмче программасы гамәлдә.

Жирле үзидарә органнары һәм бизнес бергәлекләренең уртак эше нәтижәсендә КУЭ субъектлары эшчәнлегенең төп күрсәткечләре уңай динамикага ия. Бүгенге көндә КУЭ эшчәнлеген характерлаучы төп икътисади күрсәткечләргә түбәндәгеләр керә: кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше, субъектлар саны, хезмәт хакы, районның тулаем территориаль продуктында кече һәм урта бизнес өлеше.

Мәгълүматлар түбәндәге таблицада китерелгән.

Күрсәткеч атамасы	2020 ел	2021 ел.	2022 ел	2023 ел	2024 ел
Кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше, млрд. сум.	7,11	7,23	9,33	8,88	9,9
Теркәлгән эшкуарлык субъектлары саны, бер. Барлыгы, шул исәптән:	1358	1430	1403	1467	1515

юридик затлар	328	328	326	316	314
шәхси эшмәкәр	1030	1102	1077	1151	1201
Кече һәм урта эшмәкәрлек өлкәсендә эшлөүчеләр саны, шул исәптән шәхси эшмәкәрләр һәм 2024 елдан башлап актив шәхси эшмәкәрләр исәбенә алынган	5997 1422	6624 2032	7495 3314	8408 3960	7283 3265
Кече предпрятиеләр хезмәткәрләренең урта айлык исәпкә алынган хезмәт хакы, сум.	15617	24092	26255	28472	33514
Кече һәм урта бизнесның районның тулаем территориаль продуктында өлеше, %	7,3	5,3	5,4	5,5	5,8

Бүгенге көндә кече һәм урта бизнес субъектларының төп өлешен сәүдә өлкәсе тәшкил итә. Бу өлкә эшмәкәрләре белән сату базарын киңәйтү һәм интернет-сәүдәгә кертү буенча эш алып барыла. Бүгенге көндә 466 эшмәкәр төрле электрон платформаларда эшли, районда интернет-заказларны тапшыру пунктлары ачыла, отчет көненә аларның саны 56ны тәшкил итә. Һәрбер авылда торышы терәксез, сезонлы сәүдә объектларын урнаштыру схемасы кабул ителгән, бу сәүдә эшчәнлеген тәртипкә сала һәм рөхсәтсез сәүдәгә юл куймый.

Жирле кәсепчелек структурасын үзгәртеп кору максатында Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы тарафыннан аккредитацияләнгән 5 сәнәгать паркы булдырылды. (Мәгълүмат өчен: «Азнакай» – гомуми мәйданы 8,18 га, «Моторр» – 5,67 га, «Азнакай ПМК» – 3,78 га, «Татнефть-Актив-Азнакай» – 9,33 га, «Яшел Парк «Азнакай» – 2,34 га). Аларның территориясендә 2025 елның 1 гыйнварына 33 резидент эшли. 2024 елның 1 гыйнварында резидентлар саны 28 булган. Бергәләп эшлөү нәтижәсендә 11 резидент Татарстан Республикасы Икътисад Министрлыгы белән килешүләргә кул куйды, бу резидентларга электр энергиясе чыгымнарын субсидияләү һәм транспорт налогын түләүдә өстенлекләр күздә тотта. Парклар территориясендә урнашу сәбәпле, кәсепчеләр регион һәм муниципалитет ярдәме чараларыннан файдалана ала. Сәнәгать парклары территориясендә эш башлаган кече һәм урта бизнес предпрятиеләренең үсешенә уңай үрнәкләр бар. Аларның берсе – 2018 елда эш башлаган «Петсун» ЖЧЖ, бүген ул экспортка юнәлтелгән предприятие булып тора һәм Татарстан Республикасы Рәисе рәхмәт хаты белән бүләкләнгән. Бер предприятие сәнәгать паркы чикләреннән чыкты һәм аннан читтә киңәя

Азнакай районы фермер хужалыклары һәм крестьян хужалыкларын берләштерү өчен "Азнакай Фермеры" ассоциациясе оештырылды. Авыл хужалыгы эшчәнлеген җиңеләйтү һәм сәүдә базарын киңәйтү максатында авыл хужалыгы кооперативлары оештырыла. "Заман", "Медовик" һәм "Бәрәкәт" авыл хужалыгы тәэмин итү-сату кооперативлары эшли. "Бәрәкәт" кооперативы көн саен 10 тоннадан артык сөт эшкәртә, Татарстан Республикасында һәм күрше регионнардагы сәүдә нокталарында сатыла торган 10-дан артык төр продукция чыгара.

Районда урта һәм кече бизнес өчен түбәндәге ярдәм чаралары гамәлгә ашырыла:

Муниципаль дәрәжәдәге сәнәгать парклары территориясендә эш алып барган оешмалар, идарә итү ширкәтләре һәм шәхси эшмәкәрләрдән аренда түләве алынмый. (Татарстан Республикасы Азнакай районы Советының 2021 елның 26 августындагы 70-9 номерлы карары "Муниципаль дәрәжәдәге сәнәгать парклары территориясендә эш алып барган оешмалар, идарә итү ширкәтләре һәм шәхси эшмәкәрләрдән арендадагы жир участкалары өчен түләүдән азат итү турында").

РТ Президенты Р.Н. Миңнехановның 2017 елның 11 мартында узган РТ Икътисад Министрлыгы һәм РТ Сәнәгать һәм сәүдә Министрлыгы уртақ коллегиясе нәтижәләре буенча биргән законнар исемлегенә туры китереп, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына һәм аларны хужалык итүдә ярдәм күрсәтү инфраструктурасын төзүче оешмаларга милек ярдәме күрсәтү максатында, «Азнакай муниципаль районы Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ тарафыннан өченче затлар хокукыннан азат булган һәм КЭС

субъектларына файдалану өчен тапшырылачак муниципаль милек исемлеге расланган. Милекне арендага бирү килешүен төзүдә, аренда түләве арендаторлар тарафыннан түбәндәге тәртиптә кертелә: беренче елда – аренда түләве күләменең 0 проценты, икенче елда – 0 процент, өченче елда – 25 процент, дүртенче елда – 50 процент, бишенче елда – 75 процент, алтынчы һәм аннан соңгы елларда – аренда түләве күләменең 100 проценты (Татарстан Республикасы Азнакай район Советының 2017 елның 18 апрелдәге 109-18 номерлы карары «Татарстан Республикасы 'Азнакай муниципаль районы' муниципаль берәмлеге муниципаль милкеен (жир кишәрлекләренән кала) арендага бирү тәртибе турында»).

Исемлеккә кертелгән муниципаль мөлкәт өчен аренда түләве күләме торглар үткөрү нәтижеләре буенча билгеләнә. Хәзерге вакытта шундый ташламалы нигездә муниципаль милектәге 5 объект 4 арендаторга тапшырылган.

Жирле үзидарә органнары житәкчеләренең төрле форматтагы эшкуарлык жәмәгәтчеләге белән очрашулары даими рәвештә уздырыла. Ел саен Россия эшкуары көнөндә һәм тармак бәйрәмнәрендә районның иң яхшы эшкуарларын Азнакай муниципаль районы башлыгы хөрмәтләнә. Эшмәкәрләр өчен тармак билгеләре буенча эшлекле киңәшмәләр үткәрелә (төзүчеләр, сәүдә хезмәткәрләре, умартачылар, авыл хужалыгы предприятиеләре һ.б. өчен).

Районда эшкуарлык субъектларына оператив хезмәттәшлек итү һәм актуаль мәгълүматны житкерү өчен Азнакай муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча Рәсми сайты эшли: <http://aznakayevo.tatar.ru> Азнакай муниципаль районы эшкуарлыгы «тематик бүлегендә,» белдерүләр «һәм» Эшкуарлыкка ярдәм «вкладкаларында һәм» Вконтакте «социаль челтәрендә. Төркемнәр Telegram каналында («Азнакай ярминкәсе», «Экспорт 24» һ.б.) үзара хезмәттәшлек итә.

2012 елдан районда Азнакай муниципаль районы эшкуарлары Советы (алга таба Совет) төзелде, аның составына төрле тармактагы эшкуарлар бергәлеге вәкилләре һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре керде. Советны төзү максаты бизнес бергәлекләрен хакимият органнары белән берлектә район территориясендә эшлекле климатны яхшырту эшенә жәлеп итү иде. Эшкуарлар советы эшкуарлык эшчәнлеге барышында барлыкка килә торган мәсьәләләр яки проблемалар буенча фикер алышу, аларны хәл итү юлларын эшләү, эшкуарларның тәкъдимнәрен югарырак хакимият органнарына житкерү өчен кирәк булган саен жыела. Советка кискен мәсьәләләрне чишү өчен хезмәтләр, учреждениеләр, контроль органнары чакырыла.

Татарстан Республикасы кече һәм урта бизнес эшкуарлары Ассоциациясе үткәргән "Татарстан Республикасы эшкуарларының иң яхшы Советы" республика конкурсларында номинацияләрдә иң яхшысы дип танылды:

- 2019 елда «Эшлекле климат булдыруга керткән өлеше өчен»:
- 2021 елда "Хужалык итүнең һәм кооперациянең кече формаларын үстерүдә хакимият белән нәтижелә хезмәттәшлек өчен"
- 2023 елда «МСП субъектлары тарафыннан инновацион продукция эшләүгә һәм алардан файдалануга керткән өлеше өчен»
- 2024 елда "Сәнәгать паркларын һәм эшкуарлыкны үстерү инфраструктурасының башка объектларын төзүгә һәм тулыландыруга керткән өлеше өчен".

5.1.1. Эшмәкәрлек үсешенең үсеш темпларын тоткарлаучы проблемалар

Азнакай муниципаль районы территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итүнең барлык өлкәләрендә алып барылган эшләргә карамастан, хәзерге вакытта инновацион эшчәнлекне тулы күләмдә колачлап, шактый күләмдә тышкы инвестицияләр жәлеп итеп, эшкә сәләтле халыкны эш белән тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итеп булмады. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының эшчәнлеге күбесенчә башкарма хакимият органнары, районның жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә бәйле. Бизнесны

үстөрү өчөн махсус ярдәм чаралары кирәк. Эшмәкәрлекне үстөрүдә уңай тенденцияләр булуға карамастан, кайбер тоткарлаучы факторлар күзәтелә:

- финанс һәм инвестиция ресурсларының, шул исәптән үз капиталының һәм әйләнештәге средстволарның җитмәве; - җиһазларның тузганлыгы;

- торак булмаган биналар һәм җир кишәрлекләре өчөн аренда түләве югары булу; - энергетика нәтижәлелеге түбән булганда энергия ресурсларына тариф йөкләнешен арттыру;

- конкурентлык сәләте түбән булу;

- квалификацияле кадрлар кытлыгы, һөнәри әзерлекнең җитәрлек дәрәжәдә булмавы;

- эш бирүчеләрнең социаль җаваплылыгы түбән.

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, шулай ук кызыксынган граждандарга мәгълүмати, консультацион хезмәтләр күрсәтеп, җирле үзидарә органнары халыкның эшлекле активлыгын үстөрүгә, эшмәкәрлек эшчәнлегенә кызыксынуны арттыруға, административ киртәләрне бетерүгә ярдәм итә, бу исә кече эшмәкәрлек субъектларының һәм яңа төзелгән эш урыннарының саны артуына китерә.

5.2. Максат һәм бурычлар

Ярдәмче программаның максаты - инновацион икътисад формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта бизнесның нәтижәле эшләве һәм үсеше өчен шартлар тудыру, шулай ук аның Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының социаль-икътисади үсеш бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру. Өлеге ярдәмче программа шулай ук жирле үзидарә органнарының кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү мәсьәләләре буенча вәкаләтләрен гамәлгә ашыру максатында эшләнгән.

Гамәлдәге законнар нигезендә жирле үзидарә органнарының кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү мәсьәләләре буенча вәкаләтләренә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру керә, шул исәптән:

1) Милли һәм жирле социаль-икътисади, экологик, мәдәни һәм башка үзенчәлекләренә исәпкә алып, кече һәм урта эшкуарлык субъектларын үстерүнең муниципаль программаларын төзү һәм гамәлгә ашыру;

2) кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең финанс, икътисади, социаль һәм башка күрсәткечләрен һәм аны үстерү чараларын куллану нәтижәлелеген анализлау, муниципаль берәмлекләр территорияләрендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү фаразы;

3) муниципаль берәмлекләр территорияләрендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү;

4) кече һәм урта эшкуарлык субъектлары мәнфәгатьләрен чагылдыра торган коммерциягә карамаган оешмалар һәм күрсәтелгән оешмаларның структур бүлекчәләре эшчәнлегенә ярдәм итү;

5) жирле үзидарә органнары тарафыннан кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә Координацияләү яисә киңәшү һәм консультация органнары төзү.

Кече эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатында дөүләт хакимияте органнары һәм муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары, кече эшмәкәрлеккә ярдәм итү оешмалары, ижтимагый берләшмәләр һәм коммерциягә карамаган эшмәкәрләр оешмалары, кече эшмәкәрлек субъектлары арасында көчләренә берләштерү һәм килештерелгән гамәлләр башкару зарур. Хезмәттәшлекнең нәтижәсе кече эшмәкәрлеккә ярдәм итүнең норматив-хокукый базасын, финанс механизмнарын һәм кече эшмәкәрлеккә мөлкәти ярдәм механизмнарын үстерү булырга тиеш.

Практика күрсәткәнчә, икътисадта, шул исәптән кече һәм урта эшмәкәрлектә, булган проблемалар программа методлары белән аеруча нәтижәле хәл ителә, чөнки комплекслы якин килү финанс, матди, хезмәт һәм башка ресурсларны өстенлекле юнәлешләрдә иң рациональ туплауны тәэмин итәргә мөмкинлек бирә.

Азнакай муниципаль районы территориясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү чараларын гамәлгә ашыру Татарстан Республикасында гамәлдә булган дөүләт программалары буенча кече һәм урта эшкуарларга дөүләт ярдәме алу өчен методик һәм мәгълүмати ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән.

Программалы-максатчан алым кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең төп проблемаларын түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру юлы белән хәл итүгә юнәлдерелгән:

- дөүләт ярдәме чараларын алу өчен документлар әзерләүдә методик ярдәм күрсәтү;
- яңа гына эшли башлаган кече эшмәкәрлек субъектларына үз бизнесын булдыру өчен грантлар алу;
- төп проблемалар һәм проблемаларны хәл итү механизмнары буенча семинарлар һәм "түгәрәк өстәлләр" оештыру һәм үткөрү;
- муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар (эшләр, хезмәтләр) китерүгә субъектларны максималь жәлеп итү буенча эшләренә оештыру;

- яшьләр эшкуарлыгын үстерүгә ярдәм итү;
 - кече һәм урта эшкуарлыкның уңай имиджын формалаштыру;
 - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гына түгел, ә шулай ук барлык кызыксынган якларга әлеге өлкәдә Татарстан Республикасы Хөкүмәте тарафыннан күрелә торган перспектив планнар һәм программалар, гамәли чаралар һәм адымнар турында тулы һәм оператив мәгълүмат бирү;
 - Азнакай муниципаль районы җирле үзидарә органнарының кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген жайга сала торган әзерләнгән торган норматив хокукый актлар проектлары буенча актив фикер алышу өчен ачык булуын һәм аларны кече һәм урта эшмәкәрлек, иҗтимагый оешмалар, массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләре белән куллануның мөмкин булган нәтиҗәләрен тәэмин итү.;
 - Азнакай муниципаль районын һәм тулаем Татарстан Республикасын үстерү мәнфәгатьләрендә җирле үзидарә органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә башкарма органнарының, кече һәм урта эшкуарлык вәкилләренә актив һәм нәтиҗәле хезмәттәшлеген тәэмин итү;
 - сәнәгатьтә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының житештерүен технологик яктан яңадан коралландыруга һәм хезмәт житештерүчәнлеген арттыруга ярдәм итү, шулай ук авыл җирендә хужалык итүнең кече формаларын тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру;
 - инновацион һәм конкуренциягә сәләтле продукция житештерү өчен кирәкле технологияләргә гамәлгә кертүгә ярдәм итү;
 - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен финанс ресурсларыннан файдалану мөмкинлеген арттыру;
 - Эшкуарлыкка ярдәм итүнең яңа формаларын булдыру һәм булган инфраструктурасын үстерү;
 - эшкуарлыкның кадрлар потенциалын үстерү;
 - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт хезмәтләре күрсәтүнең сыйфатын күтәрү, кече һәм урта эшкуарлык субъектларын фәнни-методик, норматив-хокукый мәгълүмати һәм консультацион тәэмин итү;
 - икътисади актив халыкны эшкуарлык эшчәнлегенә җәлеп итү һәм үзмәшгульләр статусын теркәүне стимуллаштыру буенча мәгълүмат-консультация эшчәнлеген оештыруга;
 - тышкы икътисади элементләргә үстерү, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары житештерә торган продукцияне региональ һәм чит ил базарларына чыгару өчен шартлар тудыру;
 - җирле үзидарә органнары һәм халыкның үзара хезмәттәшлегендә даими эшләнүче система булдыру аша социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга финанс, мөлкәт, мәгълүмат, консультация ярдәме күрсәтү механизмнарын үстерү.
- Максатка ирешү һәм бурычларны хәл итү «Конкуренцияне яклау турында» 2006 елның 26 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләргә үтәп, норматив-хокукый, оештыру, финанс чаралары һәм чаралар комплексын гамәлгә ашыру, ярдәм күрсәтү процедураларының ачык булуы белән тәэмин ителә.

5.3. Кече һәм урта бизнес предприятиеләре өчен өстенлекле юнәлешләр һәм инвестиция куышлары

Азнакай муниципаль районының район халкының тормышын яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешен тәэмин итү максатларында эшқуарлык эшчәнлегә төрләрә билгеләнде:

- инновация эшчәнлегә;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- жәмәгать туклануы хезмәтләрә күрсәтү;
- азык-төлек һәм эшкәртү сәнәгатә;
- Транспорт һәм элемтә өлкәсә;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр өлкәсә;
- әйләнә-тирә мохитне саклау;
- сәламәтлек саклау;
- мәгариф;
- торак-коммуналь хужалыкка хезмәт күрсәтү;
- яшелчәчелек һәм үсемлекчелек;
- терлекчелек;
- пассажирлар йөртү;
- өзерләү эшчәнлегә;
- юл бие сервисын үстерү;
- туризмны үстерү;
- мәдәни-спорт һәм массакүләм ял итүне оештыру.

5.4. Ярдәмче программа чаралары исемлегә

Ярдәмче программа элек гамәлгә ашырылган Муниципаль үсеш программаларының дәвамлылыгын тәэмин итү һәм эшқуарлыкка ярдәм итү өчен кирәкле чараларны үз эченә ала.

Программа чаралары системасы жиде төп юнәлешне үз эченә ала:

1) кече һәм урта эшқуарлык субъектлары реестрын төзү.

Максат: Азнакай муниципаль районы территориясендә эшләүче кече һәм урта эшқуарлык субъектлары эшчәнлегә турында мәгълүмат жыю һәм эшкәртү; алынган мәгълүматлар нигезендә кече эшқуарлык секторы һәм район икътисады үсешен анализлау һәм стратегик планлаштыру.

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары турындагы мәгълүматны реестр рәвешендә гомумиләштерү эшмәкәрлекнең тармак структурасын жентекләбрәк өйрәнергә, аңа ярдәм итүгә юнәлдерелгән барлык чараларның нәтижәлелеген бәяләргә мөмкинлек бирәчәк.

2) кече һәм урта эшқуарлык субъектларының финанс ресурсларынан файдалана алуын киңәйтү, микрофинанслауны үстерү.

Максат: кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының житештерү куәтләрен оештыру, киңәйтү һәм үстерү өчен финанс ресурсларын жәлеп итү, яңа эш урыннары булдыру, Азнакай муниципаль районының берләштерелгән бюджетына салым һәм салым булмаган түләүләр керемнәрен арттыру.

Чара Татарстан Республикасы программалары буенча бизнесны үстерүгә заемнар, грант ачкалары рәвешендә финанс ярдәме алуда ярдәм итүне күздә тотта.

3). Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мәгълүмати ярдәм күрсәтү.

Максат: кече һәм урта эшқуарлык субъектларына үз бизнесларын алып бару өчен тулы һәм дәрәс мәғлүмат бирү: - кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү программаларын гамәлгә ашыру һәм программаларны гамәлгә ашыруга бәйлә норматив хокукый актлар турында; - Кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын тәзүче оешмалар турында; - үткәрелә торган укыту һәм консультация семинарлары, тренинглар, түгәрәк өстәлләр турында; - бизнес оештыру һәм алып бару; - контрольлек итүче органнар белән үзара мөнәсәбәтләр турында; - Интернет чәлтәрәндәге файдалы ресурслар турында; - башка характерда (Икътисади, хокукый, маркетинг өлкәсендә мәғлүмат, регионара хезмәттәшлек).

4) кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү.

Максат: кече һәм урта эшқуарлык субъектларының муниципаль мөлкәттән файдалана алуын тәмин итү.

5) кече һәм урта эшқуарлык субъектларына консультация ярдәме күрсәтү.

Максат: үсешнең барлык стадияләрендә кече һәм урта эшқуарлык субъектларының тотрыклы эшләвен тәмин итү өчен кече һәм урта эшқуарлык субъектларының санын арттыру, гамәлдәге эшқуарларның һәм аларның хезмәткәрләренең квалификация дәрәжәсен күтәрү.

6) эшқуарлык эшчәнлеген пропагандалау һәм популярлаштыру.

Максат: эшқуарлык эшчәнлегенә алдынгы тәҗрибәсен популярлаштыру, Азнакай муниципаль районының социаль-икътисади үсешендә кече бизнесның казанышларын, ролен һәм урынын пропагандалау.

7) кече һәм урта эшқуарлык субъектларының конкурентлык сәләтен үстерүгә һәм продукциясен алга жибәрүгә ярдәм итү.

Максат: кече һәм урта эшқуарлык субъектлары житештергән товарларны (эшләренә, хезмәтләренә) Азнакай муниципаль районынан читтә сату базарларына чыгаруга ярдәм итү, кече һәм урта эшқуарлык субъектлары эшчәнлегә турында уңай имидж булдыру.

Ярдәмче программа чараларының конкрет эчтәлегә, җаваплы башқаручылар, гамәлгә ашыру сроклары, күләмнәре һәм финанслау чыганақлары 6.1 бүлектә бирелгән. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының икътисади үсешә һәм инновацион икътисады» муниципаль программасы чараларының Жыелма планы.

VI. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының икътисади үстерү һәм инновацион икътисад» муниципаль программасының төп чаралары

«Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының икътисади үсеше һәм инновацион икътисады» муниципаль программасының төп чаралары:

социаль-икътисади үсешкә Стратегик идарә итү;

икътисадны инновацион үстерү, аны диверсификацияләү һәм инфраструктура чикләүләрен узу;

Азнакай муниципаль районының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру;

Азнакай муниципаль районының икътисади үсеше өстенлекләре нигезендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларының тотрыклы эшләве һәм үсеше өчен уңай шартлар тәэмин итү;

Азнакай муниципаль районы бюджет системасының озак сроклы нисбәтлеләгән һәм тотрыклылыгын тәэмин итү өчен оптималь шартлар тудыру;

Азнакай муниципаль районының муниципаль финанслар белән идарә итү системасын камилләштерү;

Азнакай муниципаль районының товарлар һәм хезмәтләр базарларында конкуренцияне үстерү;

Азнакай муниципаль районы бюджетын планлаштыруны һәм үтәүне оештыру;

Азнакай муниципаль районында бюджетара мөнәсәбәтләрне камилләштерү;

Азнакай муниципаль районы мөлкәте объектларына нәтижәле хужа булуны, алардан файдалануны һәм алар белән эш итүне тәэмин итү;

Азнакай муниципаль районы мөлкәтен исәпкә алуны тәэмин итү, аңа карата тулы һәм дәрәс белешмәләр булдыру;

Азнакай муниципаль районының күчәмсез мөлкәт объектларына милек хокукын дәүләт теркәвенә алуны тәэмин итү;

авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрне хужалык әйләнешенә жәлеп итү;

муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.

6.1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Икътисади үсеш һәм инновацион икътисад» муниципаль программасы чараларының жыелма планы

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
«Азнакай муниципаль районының инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру»								
1. Инвестицион эшчәнлеген алып бару өчен жәлеп итүче һәм уңайлы шартлар тудыру								
1	Азнакай муниципаль районының жирле үзидарә органнары, икътисад субъектлары, шул исәптән эшмәкәрлекнең муниципаль районның инвестицион потенциалын популярлаштыру чараларында катнашуы	Район бюджеты, * Агымдагы финанслау. Бюджет чаралары һәм катнашучылар	X	X	X	X	Төрле чараларда катнашучылар саны	Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең икътисад һәм финанслар буенча урынбасары
2	Азнакай муниципаль районының инвестицион потенциалын таныштыру өчен	Финанслау таләп итми	X	X	X	X	Районның танылу дәрәжәсен арттыру, районнан тыш инвесторларны жәлеп итү	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге;

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	күргәзмә-ярминк чараларына әзерләнәү материалларын әзерләү							Инвестицион процесска катнашучы бүлекләре
3	Инвестицион процесска катнашучы районның жирле үзидарә органнары хезмәткәрләрен өйрәтүдә катнашу һәм квалификацияләрен күтәрү	Район бюджеты, агымдагы финансл ау	X	X	X	X	Инвестицион процесска катнашучы район жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү.	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары - икътисад һәм финанслар буенча, Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының оешма-кадрлар белән тәэмин итү бүлеге житәкчесе
4	Татарстан Республикасы Инвестицион порталын, Азнакай муниципаль районы бүлеге буенча хәзерге торышта тотрыклы тору буенча ярдәм: https://invest.tatarstan.ru/ru/map/index.php	Район бюджеты, агымдагы финансл ау	X	X	X	X	Инвесторларның актуаль мәгълүматка керү мөмкинлеге. Кулланучы инвесторларның киң даирәсенә мәгълүматның ачык булуы.	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
5	Азнакай муниципаль районы рәсми сайтындагы Инвестицион бүлекне хәзерге торышта тотрыкый тору	Район бюджеты, агымдагы финансл ау	X	X	X	X	Районның инвестицион потенциалы турында актуаль мәгълүматның киң аудитория өчен ачык киңлектә булуы	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге
6	Икътисад секторларына инвестицияләр жәлеп итү өчен буш нишаларны билгеләү һәм мәгълүматны потенциал бизнес-партнерларга житкерү	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Буш майданнарға инвеститорларны жәлеп итү һәм перспектив юнәлешләрне билгеләү	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге

2. «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү»

Кече эшқуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү								
1	Дәүләт һәм муниципаль контроль башкару вакытында кече һәм урта эшқуарлык субъектларының хокукларын яклау	Район бюджеты. * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	2008 елның 12 декабрдәге №294-ФЗ Федераль законына ярашлы, вәкаләтле органнар тарафыннан кече һәм урта эшқуарлык субъектлары эшчәнлегенә дәүләт	Азнакай муниципаль районы Эшқуарлар советы (киләшәп)

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
							Һәм муниципаль контроль үткөргәндә, законнарның үтәлешен тәмин итү	
2	Эшқуарлык өлкәсендә муниципаль дәрәжәдә норматив-хокукый база төзү	Район бюджеты. * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кече эшқуарлык үсешен өчен хокукый нигезне камилләштерү	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлгеге, Азнакай муниципаль районының финансл-бюджет палатасы, Азнакай муниципаль районының милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы, юридик бүлек
3	Коррупциягә каршы көрәш чараларын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Коррупциягә каршы торунуң уңай тәжрибәсен гомумиләштерү һәм тарату. Эшқуарларның коррупция фактларына каршы торышын ныгыту, бизнес алып барунуң әхлакый дәрәжәсен күтәрү, кече эшқуарлык субъектларының хокук һәм мәнфәгатьләрен яклау.	Азнакай муниципаль районы башлығының коррупциягә каршы сәясәт буенча ярдәмчесе, Азнакай муниципаль районы эшмәкәрләр советы (киләшеү буенча)

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
4	Азнакай муниципаль районының муниципаль норматив хокукый актларын камилләштерү максатында аларның текстында эшмәкәрлек һәм башка икътисади эшчәнлек субъектлары өчен артык бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертүче яки аларны кертүгә этәргеч бирүче, эшмәкәрлек һәм башка икътисади эшчәнлек субъектларының, Азнакай муниципаль районы бюджетының нигезсез	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Азнакай муниципаль районы проектлары һәм гамәлдәге норматив-хокукый актларына (моннан соң НХА дип аталачак) үзгәрешләр кертү	Азнакай муниципаль районы башкару комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге, юридик бүлек һәм Азнакай районы башкару комитетының норматив-хокукый документлар эшләүче структур бүлекчәләре

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	чыгымнары барлыкка килүенә этәргеч бирүче, шулай ук конкуренцияне нигезсез рәвештә чикләүгә этәргеч бирүче нормаларны ачыклау өчен экспертиза һәм төзәтү карары йогынтысын бәяләү үткөрү							
5	Муниципаль контрольны камилләштерү буенча эшчәнлек. Муниципаль контроль кысаларында регуляр профилактик эш.	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кече һәм урта бизнес субъектларының хокуктагы бозулар санын киметү.	Азнакай муниципаль районы Башкару комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлгеге, муниципаль контрольны алып баручы жирле үзидарә органнарының структур бүлекчәләре
6	Стационар булмаган сәүдә объектлары һәм сезонлы стационар булмаган сәүдә объектлары	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Стационар булмаган сәүдә объектлары санын арттыру. ШХИ һәм КФХ артык продукциясен сату, үзешчән эшлеләр өчен шартлар түзү	Азнакай муниципаль районы Башкару комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлгеге, Авыл жирлекләре белән эшләр секторы

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	урнаштыру схемаларын актуаль хәлдә тоту							
Кече эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәти ярдәм								
1	Район оешмаларына РФ дәүләт программалары, үсеш институтлары, кредит-финанс оешмалары кертәп, тышкы чыганақлардан финанслау жәлеп итүдә ярдәм күрсәтү, мөмкин булган чыганақлар буенча консультацияләр бирү, үтенечләр әзерләүдә ярдәм күрсәтү һ.б.	Район бюджеты, * Агымдагы финанслау.	X	X	X	X	Кече эшмәкәрлек субъектларының эшмәкәрлекне үстерүгә юнәлтелгән федераль һәм республика программаларында катнашучылар санын арттыру	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегә, Азнакай районының Эшмәкәрлекне үстерү фондының регион вәкиле, Азнакай муниципаль районының Эшмәкәрләр Советы
2	Район икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында	Район бюджеты, * Агымдагы финансл	X	X	X	X	Район икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак	Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	Азнакай муниципаль районындагы жир кишәрлекләре, торак булмаган помещениеләр белән тәэмин итүдә кече эшмәкәрлек субъектларына ярдәм күрсәтү	ау.					булмаган сәүдә һәм житештерү помещениеләре белән тәэмин итү, районда үткәрелүче тендерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнең хәбәрдарлыгын арттыру	
3	Азнакай муниципаль районында кече эшмәкәрлекне үстерүнең уңайлы шартларын төзү максатларында салым ставкалары кыйммәтләрен корректирлау буенча тәкъдимнәр эшлөп чыгару	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кече бизнес субъектлары эшчәнлеген өчен оптималь салым мөхитен төзү. Районның өстенлекле тармакларында эшчәнлек алып баручы кече эшмәкәрлек субъектларын стимуллаштыру	Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы, Азнакай муниципаль районының финансл-бюджет палатасы
4	Азнакай муниципаль районы муниципаль милкесенә кергән, өченче затлар	Район бюджеты, * Агымдагы финансл	75	25	25	25	Муниципаль мөлкәтне эшқуарлык субъектларына ташламалы шартларда тапшыру	Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	хокукларыннан ирекле һәм кече һәм урта бизнес субъектларына тапшырыр өчен билгеләнгән милекне бәяләү	ау.						
5	Крестьян-фермер хужалыгы, шәхси эшмәкәр, гаилә фермалары төзүдә, шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм биналарны рәсмиләштергәндә ярдәм күрсәтү юлы белән авылда эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү.	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Авил жирлегендә кече һәм урта бизнес субъектлары санын арттыру	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге, Азнакай муниципаль районы милек һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы.
6	Азнакай муниципаль районы милкендәге муниципаль мөлкәт исемлеген ел саен актуальләштерү,	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кече һәм урта бизнес субъектлары һәм үз-үзе белән шөгыльләнүче гражданнырға милек ярдәме	Азнакай муниципаль районының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	өченче зат хокукларыннан Азат һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектларына биләүгә һәм (яисә) файдалануга тапшыру өчен билгеләнгән							
7	Кече һәм урта предприятиеләр субъектларына (кече һәм урта предприятиеләр субъектларының милек хокукларыннан башка) өченче затлар хокукларыннан бушланган Муниципаль милек исемлегенә кертелгән муниципаль милекне бирү	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	берәмлек	6 берәмлек.	7 берәмлек.	8 бер.	Кече һәм урта эшқуарлык субъектлары арендаый торган муниципаль мөлкәт объектлары санын арттыру: ел саен кимендә 1 объектка	Азнакай муниципаль районы Башкару комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре Палатасы
3. Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультация ярдәме								
1	Азнакай муниципаль	Район бюджеты,	X	X	X	X	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы	Азнакай муниципаль районы Башкарма

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	районы кече эшкуарлыкны үстерү һәм ярдәм күрсәтү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәэмин итү	* Агымдагы финансл ау.					эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан оештырылган бәйгеләрдә, күргәзмәләрдә һәм башка чараларда кече эшкуарлык субъектларын катнашуга җәлеп итү.	комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлгеге, жәмәгатьчелек һәм ММЧ белән эшләү бүлгеге (киләшү буенча)
2	Кече эшмәкәрлек субъектлары, районның җирле үзидарә органнары катнашында "Түгәрәк" өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткөрү; эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча эшмәкәрләргә	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Җирле үзидарә органнары белән кече бизнес субъектлары арасында элемтә урнаштыру, эшмәкәрлек үсешенең актуаль мәсьәләләрен яктырту һәм аларны чишү буенча уртак тәкъдимнәр әзерләү, эшмәкәрләрне контроль, күзәтү һәм хокук саклау органнары эшчәнлегенә турында хәбәрдар итү.	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлгеге, Азнакай муниципаль районының хокукый Азнакай муниципаль районы эшмәкәрләр советы (киләшү)

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	адреслы юридик ярдәм күрсәтү.							
3	Тугандаш шәһәрләр бизнес вәкилләре катнашында семинар-очрашу үткөрү	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кечкенә эшмәкәрлек субъектлары һәм эшкуарлыкның халыкара дәрәжә субъектлары арасында үзара эшләүне урнаштыру	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге, Азнакай муниципаль районы Эшмәкәрләр Советы (киләшеп)
4	Республика Татарстан һәм Россиядә эш итүче, житештерелгән продукциягә сәүдә базарын киңәйтү юнәлешендә булган яңа иңһамлык-мәйданчыклары турында, шул исәптән Татарстан Республикасы Дәүләт сатып алу буенча агентлыгы һәм Республика маркетинг үзәге турында, везгыятьтә	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кече эшмәкәрлек субъектлары һәм үз-үзең эш бирүчеләрнең сәүдә базарын киңәйтү	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	эшмәкәрләр һәм үз-үзе белән эшләүче гражданны даими рәвештә хәбәрләү.							
5	Татарстан Экспорт үзәге, Россия экспорт үзәге платформалары һәм электрон платформаларда эшчәнлек турында кече бизнес субъектларын һәм үз-үзеңне эшләүче гражданны хәбәр итү.	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кече бизнес субъектларының һәм үз-үзеңне жәлеп итеп эшләүчеләрнең сәүдә базарын, шул исәптән чит илләрдә, киңәйтү.	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегенә
5. Кече эшкүрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.								
1	Кануннар үзгәрү сәбәплә кече бизнес мәсьәләләре буенча практик семинарлар үткөрү.	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Кече эшкүрлек субъектларына сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр күрсәткәндә бозылуларны булдырмау максатыннан законнарада үзгәрешләр турында мәгълүмати бирү.	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегенә

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
2	Эшмәкәрләргә персоналны өйрәтүдә ярдәм күрсәтү	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Азнакай районы буенча «Татарстан Республикасы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» дәүләт казна учреждениесе идарәсе аша кече эшмәкәрлек субъектлары өчен кирәкле һөнәрләр буенча укырга жиберү.	Азнакай районы буенча «Татарстан Республикасы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» (киләшү буенча)
3	Предпринимательләргә социаль-хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча методик һәм гамәли ярдәм күрсәтү.	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Эшкуар структураларының хезмәт законнары өлкәсендә белем дәрәжәсен күтәрү	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге; Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге, Азнакай муниципаль районы Эшмәкәрләр советы (киләшеп), «Азнакай шәһәре Халыкның мәшгульлек үзәге» ДБУ (киләшеп)

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
4	Кече эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасында үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау. Оештыручылар һәм катнашучылар бюджеты	X	X	X	X	Эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенең иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәҗрибәсен тарату, Азнакай муниципаль районының социаль-икътисади үсешендә кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеген, Азнакай муниципаль районы Эшмәкәрләр Советы (киләшәп)
5	Район өчен өстенлекле икътисад тармакларында инициативалы, жаваплы затларны үз бизнесын (үз-үзен эш белән тәэмин итүне) оештыруга жәлеп итү һәм аларга район башкарма хакимияте органнары тарафыннан	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Яшьләргә эшқуарлык эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан гражданның мәшгульлегенә ярдәм итү.	Азнакай районы буенча «Татарстан Республикасы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге»

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	ярдәм күрсәтү мөмкинлеге турында мәғлүмат бирү максатында эшқуарлык эшчәнлеге субъектларының югары уку йортлары һәм Азнакай муниципаль районы Халыкның мәшгульлек үзәге белән үзара хезмәттәшлеген оештыру							
6	Эшқуарлык эшчәнлеге нигезләре буенча индивидуаль консультацияләр үткөрү, тренингләр, белем бирү курсларын оештыру	Район бюджеты, * Агымдагы финансл ау.	X	X	X	X	Бизнес алып бару нигезләре турында хокукий грамоталылыкны һәм мәғлүматлылыкны арттыру	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге, Азнакай муниципаль районы Эшқуарлар советы (киләшеп)
6. Эшқуарлык инициативасын, шул исәптән эшсез граждандарны хуплау һәм стимуллаштыру. Кече эшқуарлык субъектлары белән хакимият органдары арасында партнёрлык мөнәсәбәتلәрен урнаштыруга ярдәм итү								
1	Район өчен өстенлекле	Район бюджеты,	X	X	X	X	Яшьләрнең эшқуарлык эшчәнлеген	

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	икътисад тармакларында инициативалы, жаваплы затларны үз бизнесын (үз-үзен эш белән тәэмин итүне) оештыруга жәлеп итү һәм аларга район башкарма хакимияте органнары тарафыннан ярдәм күрсәтү мөмкинлеге турында мәгълүмат бирү максатында эшқуарлык эшчәнлеге субъектларының югары уку йортлары һәм Азнакай муниципаль районы Халыкның мәшгульлек үзәге белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	* Агымдагы финансл ау.					стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан гражданның мәшгульлегенә ярдәм итү.	Азнакай районы буенча «Татарстан Республикасы халыкны эш белән тәэмин итү үзәге» (киләшү буенча) Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегенә, Азнакай муниципаль районы Эшқуарлар советы (киләшү буенча)

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
2	Эшкуарлык эшчәнлеге нигезләре буенча индивидуаль консультацияләр үткөрү, тренинглар, белем бирү курсларын оештыру						Бизнес алып бару нигезләре турында хокукый грамоталылыкны һәм мәгълүматлы булуны арттыру	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге, Азнакай муниципаль районы Эшкуарлар советы (килешеү буенча)
3	Хакимият органнары һәм эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеге өлкәсендә районның социаль-икътисади үсеше сәясәтенә кагылышлы мәсьәләләр буенча килешенгән алымнар эшләү максатларында Азнакай муниципаль						Азнакай муниципаль районының икътисади, мөлкәт, шәһәр төзелеше һәм социаль сәясәтен булдырганда һәм гамәлгә ашырганда кече эшкуарлык субъектларының хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау буенча тәкъдимнәр әзерләү өчен, үз-үзен җайга салучы оешмаларның, кече эшкуарлык субъектларының, җирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген оештыру.	Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлеге, Азнакай муниципаль районы Эшмәкәрләр Советы (килешеп)

№ т/б	Чараның исеме	Финансл ау чыганагы	Барысы, мең сум.	2026 ел	2027 ел	2028 ел	Көтелә торган нәтижә:	Жаваплы башкаручы
1	2	3	4	6	7	8	9	10
	районы Эшкуарлар советы эшчәнлеген оештыру						Административ каршылыкларны киметү, икътисадның аерым тармакларында кече эшкуарлык субъектларының хәлен начарайта торган, сыйфатсыз норматив-хокукый актлар кабул ителүенә юл куймау	
4	Татарстан Республикасы һәм Азнакай муниципаль районы продукциясен популярлаштыру өчен күргәзмәләр, ярминкәләр һәм акцияләр үткөрү						Продукцияне сату базарын киңәйтү	Азнакай муниципаль районы Башкару комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегенә
6	“Азнакай сатып ал” акциясен үткөрү						Урындагы житештерү продукциясын, шул исәптән эшмәкәрлекне сату базарын төзү	Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә бүлегенә

Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программаны гамәлгә кертүнең гомуми вакыты 2026-елдан 2028-елга кадәр.

Башкару чараларын гамәлгә кертү чикләрендә планлаштырыла:

ирешелгән уңай үзгәрешләрне ныгытучы инвестицион һәм инновацион характердагы чараларны Татарстан Республикасы һәм Азнакай муниципаль районы норматив-хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашыруны дәвам итү, нәтижәдә икътисадның динамик үсеше тәэмин ителәчәк, ул халыкның тормыш сыйфатын яхшырту мәсьәләләрен тизрәк хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Азнакай муниципаль районының Республика Татарстан икътисади үсешенә дөүләт идарәсенә нәтижәлеләген арттыруга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә.

VIII. Муниципаль программаның социаль-икътисади нәтижәлеләген бәяләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеләге түбәндәгеләр буенча бәяленә:

- Программа индикаторларының асылда ирешелгән күрсәткечләрен һәм аларның план күрсәткечләрен чагыштыру юлы белән Программаның максатларына ирешү һәм бурычларын хәл итү дәрәжәсе;